

7/24626
GK 103

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 52993875
Konu : Soru Önergesi (7/24626)

06/03/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.02.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.618789 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan Adana Milletvekili Sayın İsmail KONCUK tarafından verilen 7/24626 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Adana Milletvekili Sayın İsmail KONCUK'a ait 7/24626 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Helal Akreditasyon Kurumu'ndan alınan bilgilere göre;

1-3) Helal Akreditasyon Kurumu (HAK), gıda alanındaki ürünlere helal sertifikası vermek amacıyla kurulmamıştır. HAK; helal sertifikası düzenleyen belgelendirme kuruluşlarını akredite ederek dünyada bilinirliği, güvenilirliği olan ve tüketiciler nezdinde farkındalığı yüksek bir yapı kurma iddiasındadır. Bir diğer ifadeyle, HAK Helal Belgesi veren kuruluşları denetlemek veya bunları akredite etmek amacıyla kurulmuştur.

Helal Akreditasyon Kurumu'na 2018 ve 2019 yılı için toplam 15.710.500 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu ödeneğin %72,99'luk kısmı olan 11.468.457,39 TL harcanmıştır. Söz konusu harcamanın önemli bir kısmı hizmet binası ve teknik altyapı gibi faaliyet öncesi hazırlık sürecinde harcanan tutarlardır. Öte yandan Kurum akreditasyon faaliyetlerinden ücret almakta olup ilerleyen dönemde sağlanacak gelirler ile bütçeye katkı sağlanacaktır.

Kurumun Yönetim Kadrosunun 05/07/2018 tarihinde oluşturulmasının ardından Kurumun altyapısının kurulması çalışmaları başlamıştır. Bu kapsamda;

- Kurumun Fiziki altyapısı oluşturulmuştur. Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün tahsis ettiği hizmet binası tadil ve tefriş edilmiş, 15 Kasım 2019 tarihinde taşınılmıştır.
- Kurumun eğitim altyapısı oluşturulmuştur. Uluslararası alanda güvenilir bir akreditasyon kuruluşu olmanın yolu akreditasyon alanında uluslararası standartlara ve kurallara uygun hareket edilmesidir. Bu çerçevede, akreditasyon kurumlarının standartlarını belirleyen ISO 17011 ve SMIIC 3 standartları çerçevesinde, akreditasyon kurumlarında görevli personelin kalite yönetim sistemi, helal standartları da dâhil olmak üzere standardizasyon ve akreditasyon alanlarında yetkin bir duruma gelmesi için kurum personeli 7 ay süren yoğun bir eğitim programından geçirilerek personelin sertifikasyon süreçleri tamamlanmıştır.
- Mevzuat altyapısı oluşturulmuştur. Söz konusu uluslararası kurallar uyarınca, akreditasyon kurumlarının tarafsız, şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde çalışması gerekmektedir. Bu kriterlerin sağlanması da ancak mevzuat altyapısının kurulması ile olabilir. HAK Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlikçe hazırlanan 40'ın üzerinde mevzuat belgesini görüşüp karara bağlamıştır.
- Denetçi Havuzu oluşturulmuştur. HAK saha denetimini gerçekleştirebilmek için gıda mühendisi, kimya mühendisi, veteriner ve İslami işler uzmanları ağırlıklı olarak 20 kişilik kendi alanlarında uzman denetçi havuzu oluşturulmuştur.
- Bilişim altyapısı kurulmuştur. İnternette elektronik olarak başvuru yapılmasına imkân veren elektronik başvuru sistemi oluşturulmuştur.

Tüm bu altyapı çalışmalarının tamamlanması ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler ile hazırlanan temel mevzuat olan "Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarının Akreditasyonu Hakkında Yönetmelik" in 16 Ekim 2019 tarihinde yayımlanmasını müteakiben akreditasyon başvuruları alınmaya başlanmıştır. Şu ana kadar Kuruma milyarlarca dolarlık ürün ve hizmeti belgelendiren ve binlerce "Helal Belgesi"

düzenlemiş olan 10 tanesi yurtdışında (Avusturya, Avustralya, Etiyopya, Sırbistan, Bulgaristan, Tayvan, İsviçre ve Hindistan, Azerbaycan ve Yunanistan) ve 12 tanesi de yurtiçinde yerleşik olmak üzere toplam 22 uygunluk değerlendirme kuruluşundan helal akreditasyon başvuru talebi alınmıştır.

Bunlar arasından ilk başvuran kuruluş olan Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ulusal ve uluslararası kurallara harfiyen riayet edilerek, titiz bir inceleme, denetim ve değerlendirmesi sürecinin sonunda akredite edilmiştir. Bu suretle, Milli Belgelendirme kuruluşumuz olan TSE kurumca akredite edilen ilk kuruluş olmuştur.

Diğer kuruluşlardan eksikliklerini tamamlayan 2'sine yönelik saha denetimleri Mart ve Nisan aylarında Kurumca oluşturulan denetim ekipleri ile gerçekleştirilecek olup sadece şartları taşıyan, güvenilir, ulusal ve uluslararası kuruluşlar akredite edilecektir

Akreditasyon, esas itibariyle güven olgusunu merkezine alan bir sistemdir. Yürütülmekte olan bir uygunluk değerlendirme faaliyetinin ulusal mevzuata ve uluslararası düzeyde kabul görmüş standartlara uygun olarak yapılıp yapılmadığının doğrulanması akreditasyon vasıtasıyla olur. Akreditasyon bir anlamda denetim yapanların denetlenmesi anlamına geldiğinden, oldukça titiz yürütülmesi gereken, teknik boyutu yüksek süreçler kümesine işaret eder.

Kurum, temel görev alanı olan helal akreditasyon da, piyasada tüketicilerin kullanımına sunulacak ürünlere "Helal" belgesi veren kuruluşların hem İslami kurallara uygunluğu, hem de en güncel uluslararası standartlarla ortaya konmuş teknik kurallara uygunluğu şart koşmaktadır.

Bu perspektifle yürütülmekte olan helal akreditasyon süreçleri, birbirini besleyen ve teknik anlamda yoğun süreçlerden oluşmakta olup Kurumca denetime tabi olacak bir belgelendirme kuruluşunun hem sahada hem de mevcut dokümantasyon üzerinden sıkıca takip edilmesi gerekmektedir.

Kurum, helal akreditasyon belgesi veren kuruluşların yönetim yapısını, personel ve teknik altyapı yeterliliğini, belgelendirme faaliyetini ilgilendiren İslami kurallara olan hassasiyetini göz önüne alarak titiz denetim süreçleri yürütmektedir.

Akreditasyon kavramının doğası gereği tüm bu süreçler, Kurumu bugünden yarına sertifika veren bir kurum değil, yapılan belgelendirme faaliyetinin yeterliliğini tüm asgari şartları dikkate alarak denetleyen bir kamu otoritesi kılmaktadır.

Kurum dünya genelinde Helal Belgelerine güveni arttırmak, ülkemizi helal belgelendirme ve akreditasyon alanında merkez ve lider ülke yapma, küresel düzeyde güvenilir bir denetim ve akreditasyon mekanizması kurulması vizyonuyla kurulmuş olup, bu amaca yönelik olarak şu ana kadar Kazakistan ve Pakistan'daki muadil kurumlar ve SMIIC Genel Sekreterliği ile işbirliği amaçlı mutabakat zabıtları imzalanmıştır. Bahse konu amaçlara ulaşabilmek için diğer Müslüman ülkelerdeki kuruluşlarla da işbirliği yapılabilmesi amacıyla girişimlere devam edilmektedir.

Bu itibarla, Kurum bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kendisine verilen görevleri azami seviyede katkıyla yerine getirebilmek için çalışmalarını sürdürecektir.